

Improving Hybrid Nursing Model (PITEC) for Long-term care after PCI

ชื่อหน่วยงาน/องค์กรและที่อยู่ คลินิกโรคหลอดเลือดหัวใจ กลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยนอก

โรงพยาบาลลำปาง 280 ถ. ป่าขาม ต. หัวเวียง อ. เมือง จ. ลำปาง 52000

คำสำคัญ hybrid nursing model, coronary artery disease, Percutaneous Intervention, Long-term care after PCI, Self-care ability, Major Adverse Cardiovascular Events, Risk PCI score

สรุปผลงานโดยย่อ การพัฒนารูปแบบการพยาบาลแบบผสมผสาน (Hybrid Nursing Model, PITEC) สำหรับการดูแลระยะยาวหลังทำหัตถการถ่างขยายหลอดเลือดหัวใจ ทำให้ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยในระดับดีและดีมากเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 52 เป็นร้อยละ 67 และร้อยละ 89 การเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลักของโรคหัวใจ (Major Adverse Cardiovascular Events [MACE]) ลดลงจากร้อยละ 5.1 เป็นร้อยละ 4.2 และ ร้อยละ 3.4 ตามลำดับ เป็นผลมาจากรูปแบบการดูแลผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง (Patient-Centered Care) การดูแลร่วมกันระหว่างทีมสหสาขาวิชาชีพ (Interprofessional collaboration) ตามระดับความเสี่ยงของการเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ โดยใช้ RISK PCI Score เป็นเครื่องมือ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Technology Integration) การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based practice) ในการดูแลผู้ป่วยทางไกล และมีการพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality Improvement)

บริบท ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ ผู้ป่วยภายหลังทำหัตถการถ่างขยายหลอดเลือดหัวใจและเข้ารับการติดตามอาการที่คลินิกโรคหลอดเลือดหัวใจ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลลำปาง มีความสามารถในการดูแลตนเองระดับต่ำและควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพร้อยละ 38.2 ร่วมกับพบการเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลักของโรคหัวใจภายใน 30 วัน ร้อยละ 5.1 เป็นเหตุให้พัฒนารูปแบบการพยาบาลแบบผสมผสาน (PITEC)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยภายหลังทำหัตถการถ่างขยายหลอดเลือดหัวใจ
2. เพื่อป้องกันการเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลักของโรคหัวใจ

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่สำคัญ

1. ร้อยละคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยหลังทำ PCI ระดับดีและดีมาก (>85%)
2. ร้อยละอุบัติการณ์การเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลักของโรคหัวใจ (<5%)

กิจกรรมการพัฒนา (Quality Improvement Process) ที่สำคัญตามวงรอบการพัฒนาคุณภาพต่อเนื่อง

วงรอบที่ 1: ต.ค 64- ก.ย 65

- พัฒนาระบบการดูแลรักษาและติดตามอาการผู้ป่วยปฏิบัติโดยทีมสหสาขาวิชาชีพ

- สร้างสื่อสุขภาพอิเล็กทรอนิกส์ รูปแบบ QR code 9 ด้าน ได้แก่ การรับประทานอาหาร การพักผ่อน

การออกกำลังกาย การเลิกบุหรี่และสุรา การควบคุมน้ำหนัก การสังเกตและจัดการอาการ การพบแพทย์ตามนัด การจัดการความเครียด และการรับประทานยาครบตามแพทย์สั่ง

ปัญหา/อุปสรรคและประเด็นการพัฒนา: เครือข่ายอินเทอร์เน็ต QR code หมดยุค ข้อจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยี และความกังวลเรื่องค่าใช้จ่าย

วงรอบที่ 2: ต.ค 66- ก.ย 67

- แนะนำผู้ป่วยในการใช้สมาร์ทโฟน เพื่อศึกษาความรู้และข้อควรปฏิบัติ
- แนะนำการใช้ Angina Recorder Application บันทึก ลักษณะ ความรุนแรง ระยะเวลาของอาการเจ็บอก application จะทำการประมวลผลแสดงเป็นกราฟได้
- ผู้ป่วยจะได้รับการเชิญเข้า Group Line ของคลินิกโรคหลอดเลือดหัวใจ โรงพยาบาลลำปาง ซึ่งมีการนำสื่อสุขภาพอิเล็กทรอนิกส์บันทึกไว้ ให้สามารถศึกษาได้ทุกที่ทุกเวลาที่ต้องการ
- การพยาบาลทางไกล ผู้ป่วยหลังทำ PCI จะได้รับการนัดหมายผ่านระบบ I-tele ติดตามอาการและแนะนำการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันอาการกำเริบของโรคหัวใจหลังจากติดตามอาการที่คลินิกครั้งละ 1 อาทิตย์ จำนวน 2 ครั้ง และครั้งละ 1 เดือน จำนวน 2 ครั้ง
- ใช้ระบบ I Tele ในการบันทึกข้อมูลเข้าระบบ HISSOPD ของโรงพยาบาลเพื่อให้การดูแลผู้ป่วยร่วมกันระหว่างทีมสหสาขาวิชาชีพ ตลอดจนแพทย์สามารถส่งยาสั่งให้ผู้ป่วยทางไปรษณีย์ได้

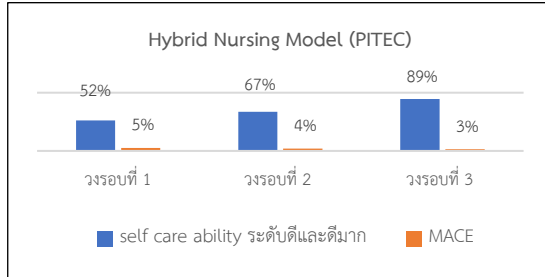
ปัญหา/อุปสรรคและประเด็นการพัฒนา: จำนวนผู้ป่วยและภาระงานที่มากขึ้น ไม่สามารถให้การดูแลตามแผนที่วางไว้ครบทุกคน

วงรอบที่ 3: ต.ค 67-พ.ค 68 พัฒนารูปแบบการพยาบาลแบบผสมผสาน (PITEC) การดูแลระยะยาว หลังทำหัตถการถ่างขยายหลอดเลือดหัวใจมี 5 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

- P: Patient-centered care มุ่งเน้นการดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม คำนึงถึงความต้องการ ค่านิยม และความพึงพอใจของผู้ป่วย การจัดกิจกรรมในการพบกันครั้งที่ 1 ใช้เวลาประมาณ 10 นาที
  - I: Interprofessional collaboration การทำงานร่วมกันของทีมสหสาขาวิชาชีพ ได้แก่ แพทย์พยาบาล เภสัชกร นักกายภาพบำบัด นักโภชนาการ และจิตแพทย์
  - T: Technology integration การใช้เทคโนโลยีช่วย ได้แก่ Angina Record Application, Group Line, smart watch, smart phone, remote monitoring และให้การพยาบาลทางไกล
  - E: Evidence-based practice: ปฏิบัติการพยาบาลภายใต้หลักฐานเชิงประจักษ์
  - C: Continuous quality improvement การพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง
- จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) การประเมินภาวะสุขภาพ โดยแบบสอบถามความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจ 2) การจัดการตามระดับความเสี่ยงการเกิด MACE โดยมี Risk PCI score ประเมินระดับความเสี่ยงเป็น 4 ระดับ จัดระบบการดูแลตามระดับความเสี่ยง ระดับความเสียหายต่ำ: พยาบาลให้ความรู้โดยใช้สื่อสุขภาพอิเล็กทรอนิกส์ เสี่ยงปานกลาง: ประสานงานร่วมกันระหว่างทีมสหสาขาวิชาชีพ เสี่ยงสูง: ดูแลและติดตามอาการอย่างใกล้ชิดโดยใช้ Remote monitoring และ เสี่ยงมาก: ดูแลโดย

ทีมสหสาขาวิชาชีพผ่านเทคโนโลยีช่วยติดตามอาการ 3) การปฏิบัติการพยาบาล 4) การสอนและให้คำแนะนำ และ 5) การบันทึก

ผลการดำเนินงานหรือการประเมินผลการเปลี่ยนแปลง (Performance)

ผู้ป่วยมีระดับคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองเพิ่มขึ้น แต่ยังคงเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลักของโรคหัวใจ

บทเรียนที่ได้รับ

- ปัจจัยความสำเร็จ คือ การดูแลร่วมกันระหว่างทีมสหสาขาวิชาชีพโดยมีเทคโนโลยีช่วย ไม่ละเลยการสร้างสัมพันธ์ภาพและการสื่อสารแบบตัวต่อตัว ร่วมกับการพัฒนาคุณภาพการดูแลอย่างต่อเนื่อง
- ปัจจัยที่เป็นแรงหนุน/แรงต้าน ความสัมพันธ์ในครอบครัว เป็นทั้งแรงหนุน/แรงต้านในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วย
  - Risk PCI score เป็นเพียงเครื่องมือในการประเมินความเสี่ยง ไม่ใช่การตัดสินใจสุดท้ายในการรักษา ควรพิจารณาร่วมกับข้อมูลอื่นและปรึกษาแพทย์เพื่อวางแผนการรักษาที่เหมาะสม
  - ปัญหา/ความท้าทายที่เกิดขึ้น ผู้ป่วยสูงอายุที่อาศัยลำพังไม่สามารถใช้เทคโนโลยีช่วยในการดูแลและติดตามอาการ แก้ไขโดยการประสานและส่งต่อข้อมูลปัญหาให้ COC เยี่ยมบ้าน
  - ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย สนับสนุนการให้บริการทางไกลแบบเชิงรุกในการติดตามและประเมินผลลัพธ์ด้านสุขภาพของผู้ป่วย ด้านปฏิบัติการพยาบาล จัดทำแอปพลิเคชันเพื่อประเมินระดับความเสี่ยงของการเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลักของโรคหัวใจและความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วย รวมทั้งให้คำแนะนำการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพตามระดับความเสี่ยง เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และนโยบาย Smart Hospital

รายชื่อผู้พัฒนา/สมาชิกทีม

1. ปิยวรา กาจารี	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	กลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยนอก
2. พรทิวา ทักฉิน	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยนอก
3. พูนทรัพย์ จันทร์ทิพย์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	กลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยนอก

ข้อมูลการติดต่อประสานงาน

ปิยวรา กาจารี คลินิกโรคหลอดเลือดหัวใจ ห้องตรวจอายุรกรรม กลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยนอก
 โรงพยาบาลลำปาง 268 ถ. ป่าขาม ต. หัวเวียง อ. เมือง จ. ลำปาง 52000
 โทร. 0818844141, 054-237400 ต่อ 1104 Email: piyawarakachari@gmail.com